

Izhaja :
vsak ponedeljek in četrtek
popoldne.
Stane za celo leto 15 L.
„ pol leta 8 „
„ četrt „ 4 „
Za inozemstvo celo leto
35 L.
Na naročila brez do-
poslane naročnine se ne
moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 94

V Gorici, v četrtek 11. decembra 1924.

Leto VII.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogovoru
in se plačajo v naprej.
List izdaja konsorcij
„GORIŠKE STRAŽE“
Tisk Zadrčne tiskarne
v Gorici
Riva Piazzetta št. 18.
Uprava in uredništvo:
ulica Mameli št. 5.
— (prej Scuole). —

„Goriška Straža“ tretjič pred sodnijo

Gorica v sredo dne 10. decembra 1924.

Danes zjutraj me je iz sladkega sna vzdramilo krepko trkanje na vrata moje sobe. Na moje čemerno vprašanje, kdo trka, sem dobil neprijetni odgovor: »Sodni sluga«. »Kaj pa nosite?« »Sodno obtožnico za Vas.« Vrglo me je z gorke postelje in par hipov na to sem imel obtožnico že v rokah. Naj povem kratko: jutri v četrtek zjutraj ob devetih se bo vršila proti meni sodna razprava pred senatom goriškega tribunala.

Zakaj? Radi ščuvanja k sovraštvu med socialnimi razredi. Tedaj stara pesem.

S čim sem zagrešil ta zločin? Z dopisom pod naslovom »Z dežele«, ki je bil priobčen na šesti strani zadnje »Goriške Straže«. Dopis se bavi z žalostnim položajem, ki vlada na naših ljudskih šolah in v kratkih besedah obsoja poitalijančevanje, ki se je vpeljalo.

Danes na predvečer sodne razprave nočem o zadevi izreči nobene kritike in sodbe. Oblastvo bi lahko smatralo, da hočem vplivati na sodni dvor, čeprav bo sodba izrečena predno bodo te vrste prišle v javnost. Skrbni varuhi javnega miru in reda bi lahko vseeno videli v mojih besedah pregrešno dejanje in bi list zaplenili. Omejiti se hočem zato na par kratkih ugotovitev:

Ko bom stopil jutri pred sodnike, bo moja vest mirna in vedra. Ne bom sicer razigrane volje, toda moja samozavest ne bo strta in razbegana: vem, da sem vršil pošteno, vestno in značajno svojo dolžnost.

Naše ljudstvo bo preganjanje, ki je imenoma naperjeno proti moji malenkostni osebi, občutilo kot udarec, ki se ga hoče zadati njegovi celokupnosti. »Goriška Straža« je zdravo glasilo našega slovenskega ljudstva. Kdor bije boje proti njej in njenim zastopnikom, se spravlja v nasprotje z vsem našim ljudstvom in njegovimi organizacijami. Zato smatram za svojo prvo in glavno dolžnost, da kot urednik tega glasila branim narodno samobitnost našega naroda, ter bogate zaklade njegove duševne in srčne kulture. Če moram v tej borbi pretrpeti kakšno osebno neprijetnost, ne pride v poštev.

To moje stališče so še poglobili in neomajno vtrdili izrazi odkritosrčnega priznanja, ki sem jih slišal ob priliki raznih mojih obsodb iz tabora goriških Italijanov. Odobravanje mojega postopanja po poštenomisleh Italijanov mi je porok, da smo brezdvomno na pravi poti. Njihovo pritrjevanje je sicer tiho, toda vendar jasno pravi: »Kaj hočete tem mirnim, trpinčenim slovenskim sodelžanom, ki branijo samo svoj goli obstanek, onemogočiti življenje na njihovi domači zemlji?«

Iz vseh teh razlogov povsem mirno in brez strahu pričakujem sodbo, ki jo bodo jutri izrekli sodniki. Meni, našemu glasilu »Goriški Straži« in vsem našim organizacijam je pri našem delovanju merodajna sodba, ki jo izreka naše slovensko ljudstvo.

Temu ljudstvu pošiljam na predvečer svoje razprave tople in vspodbujajoče pozdrave.

Polde Kemperle.

Kaj se godi po svetu?

Udarci.

V političnih krogih Italije vzbujajo zdaj največ zanimanja tri stvari: konec obravnave med generalom Italo Balbom in listom »La Voce repubblicana«, glasovanje v senatu in novi tiskovni zakon. Vse troje pomeni za sedanjí sistem obsodbo, pomeni, da se italijanski narod hoče vrniti k pravi svobodi mišljenja, besede in tiska, svobodi vredni potomcev veličin, ki so začetkom XIX. in XX. stoletja odločevale usodo italijanskega ljudstva. To dokazuje najprvo oprostila razsodba v procesu Balbo — Voce. 4. t. se je vršila obravnava, pri kateri je drž. pravnik zahteval, da se urednik obsodi. Sodniki pa niso mogli vsled poraznih razkritij Balbovih pisem drugače razsoditi, kot, da so odgovornega urednika lista »La Voce repubblicana«. Padovanija, oprostiti in obsoditi generalissima na povračilo vseh sodnih stroškov. Javnost je ta izrek sprejela z zadovoljstvom na znanje, ker je s tem zadostno pravnemu čutu, ki je globoko ukoreninjen v italijanskem narodu.

Z razsodbo pa še ni končno veljavno oprana pega, ki je omadeževala sveto Pravico. Vatikanski list »Osservatore Romano« izvaja: Dejstvo, da je bil zločin nad župnikom Minzonijem toliko časa zavít v motno koprenje in da je šele na privatno inicijativo bilo vse razodeto, bi skoraj dokazovalo, da se v naši državi zločinci zasledujejo le od strani zasebnikov. Javna oblast se pa ne zgane. Vsa Italija je globoko uverjena, da niso

temelji zakonitosti, reda, državnega ugleda le zunanji politični dogodki, ampak v še večji meri moralne garancije, da je pravica za vse, nad vsemi in proti vsem.

Še „načelniki milice za red in javno varnost“.

Komaj si je Italija oddahnila od težke more, ki je visela nad njo za časa te obravnave, že pade zopet težka roka na pravni čut državljanov. V soboto popoldne se je zvedelo, da je odvetnik Donati, urednik popolarskega glasila »Il Popolo«, ki je igral tudi v Balbovem procesu važno ulogo, poslal senatnemu predsedniku Tomažu Tittoniju obtožbo proti Balbovemu predniku bivšemu generalu fašistovski milice, De Bonu, radi Matteottijevega umora. Donati ga obtožuje na podlagi dokazov in listin, da je on kot varuh zakonov, voditelj oblasti, prikriival zločin nad poslancem Matteottijem, da celo kril s svojo osebo morilice. Veliko časopisje piše o tem novem razkritju in dostavlja, da je usoda z neizprosno maščevalnostjo začela rezati živo fašistovsko telo. Če se bodo voditelji zavedli še o pravem času in sami izrezali gnijoče ture in rane ter se vrnili k politiki vredni velike države, bodo ostali na svojem mestu, če ne, bodo zginili, kot številne vrste drugih v svetovni zgodovini, ki so vodili politiko pesti.

Borba v senatu.

Ko je Mussolini dobil v okrnjenem in prikrojenem parlamentu zaupnico

za svojo notranjo politiko, se je podal v senat, da mu tukaj izrečejo svoje priznanje. Ministerski predsednik je pa doživel težke ure. Naletel je na može, ki imajo svoje mnenje in ne klonijo pred namišljeno veličino ene stranke. Padale so ostre besede v obraz »vodje« Mussolinija; nič ni pomagalo, da je gledal brezbržno v strop, ko je senator Lusignoli napadal režim; nič ni pomagal ironični nasmeh, s katerim je Mussolini zmedel svoje nasprotnike, ko je senator Albertini zaklical, da bi morala vlada v drugih državah v takem položaju odstopiti. Završalo je od Milana do Palerma, dvignil se je krik v fašistovskem časopisju. Glasovanje pa je pokazala, da ni senat preveč pokoren sluga. 208 senat. je glasovalo za vlado, 54 proti, 37 se je vzdržalo glasovanja. Slednji dve številki čeprav manjši, kot prva, pomenita silno mnogo, ker so tu glasovi najodličnejših senatorjev in vojaških generalov. In tega se politik — Mussolini zaveda, čeprav se fašist — Mussolini ironično smehlja.

Konec tiskovne svobode?

Kakor znano je sedaj vprašanje tiska vrejeno s kraljevim odlokom od

meseca julija 1923. To pa nasprotuje duhu ustave, ki zahteva za ureditev tako važnih vprašanj zakone sklenjene v parlamentu. Zato je vlada izdelala zakonski načrt, ki ga je hotela predložiti zbornici. Ta načrt je pa tak, da je vzbudil ogorčenje v vseh krogih. Pomenja neizprosni udarec državljanški svobodi, človečanstvu, kulturi! Danes ne bomo razpravljali na dolgo o tem novem zakonu, ki ga je fašistovski poslanec Farinacci nazval: »Prvi pravi fašistovski zakon«, ker smo prepričani, da bodo še o pravem času uvideli, kak žig bi si pritisnila svobodoljubna Italija na čelo, če bi ga sprejela. Časnikarska združenja pošiljajo ostre proteste. Udruženje v Rimu pravi v svoji noti, da pomeni novi načrt tiskovnega zakona »žalitev za italijanski tisk z namenom, da se mu pritisne žig manjvrednosti v primeri s časnikarstvom drugih civiliziranih narodov.« Bivši fašistovski poslanec Massimo Rocca pa je stavil v zbornici sarkastično ta predlog: »Da se izogne težkočam pri uporabi zakona naj se združi omenjeni načrt v en sam člen: Ukinjeni so vsi listi, ki ne odobravajo vlade in njene politike.« K temu mi ne pristavljamo nikakega komentarja, ker bi bilo morda za nas nevarno.

† Prof. Ivan Berbuč.

Dne 9. t. m. ob eni popolnoči je izdihnil svojo blago dušo prof. Ivan Berbuč — mož, ki je požrtvovalno, nesebično, zvesto in pošteno deloval za svoj narod na Goriškem. Okolu njega in tovarišev se je sukala zgodovina goriških Slovencev v zadnjih petdesetih letih. Bil je vedno dosleden značaj, miren in daleko zroč politik, globok znanstvenik, neomajen poštenjak, neumoren delavec na narodnem polju. Z zgledom in z besedo nas je vsikdar navduševal za pošteno in značajno delo.

Rojen je bil v Selu na Vipavskem v ugledni in premožni družini. Gimnazijske nauke je dovršil v Gorici in se potem posvelil na dunajskem vseučilišču matematiki in fiziki. Služboval je dolgo vrsto let na goriški realki, kjer je učil matematiko in fiziko. Dosegel je visoko starost 83 let. Njegova smrt nam ni bila nepričakovana, a kljub temu ga bomo močno pogrešali, zlasti v teh pretežkih časih. Stojč ob njegovem grobu se nam zdi, kakor bi se bil podrl našemu narodnemu domu krepak steber.

Še mlad profesor se je začel v Gregorčičevi stranki živahno udeleževati prosvetnega in političnega dela. Delo njegovo je bilo za stranko vselej uspešno. Znal je pridobiti brezštevila podpor za razne naprave. Goriške kmečke občine so ga večkrat izvolile v deželni zbor. Bil je tudi več let deželni odbornik. Vodil je skoraj do zadnjih let več naših narodnih zavodov n. pr. Centralno posojilnico — v najbolj kritičnem času begunstva, Goriško zvezo istotako itd. Med vojsko je bil predsednik begunskega odbora v Ljubljani. Ves napredek goriških Slovencev v zadnjem polstoletju je tesno združen z imenom prof. Ivana Berbuča. Kaj naj rečemo o njegovih spisih? Njegovih člankov v Novi Soči, Soči, Gorici, v Primorskem listu, Goriškem listu, Ljubljanskem Zvonu je brezštevilo! Mož je povsod pomagal in neumorno gradil stavbo narodnega napredka goriških Slovencev.

Naj omenimo še, da je bil blagi prof. Berbuč v življenju in v smrti zvesto vdan katoliški cerkvi in njenim naukom in neizprosni sovražnik nepoštenim dejanjem v zasebnem in javnem življenju.

Počivaj v miru blagi profesor! Bog naj Ti obilo poplača vse trude in žrtve, narod pa naj Ti ohrani trajen spomin!

DNEVNE VESTI.

V obrambo naše prosvete!

(Posl. Besednjak pri min. Federzoniju).

Proti nasilni okrožnici, s katero je tržaški prefekt prepovedal vse dramske prireditve v slovenskem jeziku, je protestiral poslanec Besednjak tudi osebno pri notranjem ministru Federzoniju. Poudaril je, da je vzbudila okrožnica neznansko ogorčenje med prebivalstvom Julijske Krajine in ga opozoril na posledice okrožnice v inozemstvu. Minister je pozorno poslušal in obljubil, da bo zadevo premislil. Nato je našega poslanca povabil naj se še zgleda pri njem glede drugih vprašanj tihočih se našega življa v Julijski Krajini.

Po zadnjih poročilih smo doznali, da je prepoved prireditev v slovenskem in hrvaškem jeziku preklicana. Kaj bo še osrednja vlada pripomnila k takemu čudnemu postopanju pokrajinskih oblastev, še nismo doznali. Vsekakor bo morala uvideti, da je zelo nesrečne ljudi izbrala za »stražarje severne meje«, ko je poslala k nam uradnike, ki so pred vsem strankarski pripadniki, potem šele čuvarji in izvrševalci zakonov. Tudi ne moremo razumeti farizejskega začudenja raznih časopisov, ki skušajo dokazovati, da je naše ljudstvo popolnoma zadovoljno, ker ima vse pravice, dražijo, da ga le razni plačani »panslavisti«. Ne ti, katerih ni, temveč take odredbe razburjajo naše ljudi! Ljudstvo bo znalo tudi še naprej braniti svoje kulturne pridobitve, magari brez voditeljev!

„Iščem prijatelja!“

Boljšje je imeti enega prijatelja v nesreči, kot tisoč v veselih dneh! To vedo danes posebno naši ljudje, ki so v takem položaju, da ne vedo komu bi potožili svoje jade in težave. V teh težkih letih bridke preizkušnje, so pa vsi

naročniki in čitatelji „Goriške Straže“

imeli pri sebi ZVESTEGA PRIJATELJA, SVETOVALCA IN SPREMELJEVALCA, KI JIH JE PODUČEVAL, UČIL, SVARIL, KAZAL SKOZI VELIKO OKNO V SVET, IMEL TOLAŽILNO BESEDO, A TUDI GRAJAL IN KAZAL S PRSTOM NA VSE, KI SO KRIVI TRPLJENJA SLOVENSKEGA LJUDSTVA BODISI, DA SE SKRIVAJO POD DOMAČO STREHO, BODISI, DA SO PRIŠLI K NAM OD DRUGOD. Tega prijatelja najdeš, če pošlješ takoj 15 lir na naslov upravnništva »Gor. Straže«, Via Mameli 5, Gorica. Ravno 100 krat te bo obiskal v prihodnjem letu pod tvojo streho in ti bo pripeljal s seboj še enega prijatelja »Goriško pratiko«. Kaj Ti pa ta pove, pa ne izdamo. Kjer imajo ta dva,

ne iščejo več prijateljev!

Ob sklepu lista smo prejeli sledeče obvestilo s sodišča:

OBRAVNAVA PROTI NAŠEMU UREDNIKU, KI SE JE IMELA VRŠITI DANES PREDPODNE, JE BILA PRELOŽENA. ZAGOVORNIK JE ZAHTEVAL, DA MORA BITI OBTOŽNICI PRILOŽEN OD ZAPRISEŽENEGA TOLMAČA NAPRAVLJEN PREVOD INKRIMINIRANEGA ČLANKA.

SODNI DVOR JE TEJ ZAHTEVI UGODIL IN OBRAVNAVO PRELOŽIL.

Nova doktorja.

Te dni je promoviral na vseučilišči v Gradcu naš rojak g. Leopold Ukmar iz Gor. Branice za doktorja zdravilstva. — Na staroslavni univerzi v Padovi pa za doktorja prava g. Franjo Tončič, novinar v Trstu. — Častitamo.

Tudi red in mir.

Že zadnjič smo poročali, da je novi prosvetni minister v Jugoslaviji začel uporabljati proti svojim političnim nasprotnikom doslej še neznane metode. Začel je odstranjevati neljubne mu vseučiliščne profesorje, med njimi celo odlične učenjake, čeprav so vseučilišča sedeži svobodne znanosti, kjer sme profesor predavati vse, da ima le znanstveno vrednost. Stoletja svobode so priborila tudi univerzam značaj avtonomnih edinic, kjer imajo prosvetni ministri le dolžnost se brigati za materialno plat, nimajo se pa nič vmešavati v pouk, zlasti, ker tudi ministri navadno niso strokovnjaki, ampak le politiki. Kam bi prišli, če bi vsak novi minister odstavljaj profesorje, ki niso njegovega političnega mišljenja; dobili bi kmalu: liberalno, klerikalno, fašistovsko i. t. d. fiziko; liberalno, klerikalno, fašistovsko geometrijo in podobne nesmisli. Žalibog je politična strast v Jugoslaviji to že začela. To je povzročilo med slušatelji vseh treh jugoslovanskih univerz veliko razburjenje. Pričele so se stavke: (podobno kot zadnje dni v Egiptu). Dijaki, pristaši Pribičevića ki smejo nositi revolver, so začeli streljati. V Ljubljani se tepejo, v Zagrebu teče kri, na beogradski univerzi je pa že kar par akademikov ustreljenih ob spopadih med pristaši avtonomije univerz in med pristaši nove politike. Če bo šlo tako naprej, se bodo na univerzah, ki jih ljudstvo vzdržuje s svojimi žulji, izučili le pretepaških obrti. Quousque tandem, Jugoslavija...?

Iščejo se!

Italijanski poslanik na beograjskem dvoru, general Bodrero, vedno živahno razpravlja z jugoslovanskim zunanjim ministrom dr. Ninčičem. V nedeljo zvečer je ta odpotoval skupno z italijanskim poslanikom v Rim na razgovore k Mussoliniju. Jugoslovansko vladno časopisje pravi, da gre le pripraviti vse potrebno za sprejem jugoslovanske kraljeve dvojice v Rimu. Italijanski listi pa že pišejo, da se bo sklenila med Italijo in Jugoslavijo defenzivna zveza, h kateri bi pristopila tudi Romunija in bi se tako ustvaril blok proti Francosko-Belgijsko-Angleški zvezi.

Lov na kumuniste.

V soboto so po vsem Parizu lovili kumuniste. Nad 22 policijskih komisarijev in 700 agentov se je razteplo posebno po predmestjih. Aretirali so okrog 400 oseb, največ inozemcev Švicarjev in Italijanov. Neki francoski listi pišejo o nekaki komunistični zaroti in pozivljajo vladno naj se uprizori tak lov po celi Franciji. Kruha naj da vlada ljudem. kruha, pa ne bo ne komunistov in ne lova za njimi.

Poštnemu ravnateljstvu v Gorici.

Naročniki iz Biljane, Opatjega sela in drugih krajev se zelo pritožujejo nad nerednim dostavljanjem »Gor. Straže«. Poštno ravnateljstvo naprošamo, da napravi pri poštnih upravah red. Če ne bo imela naša prošnja uspeha, bomo javili vse nerednosti ministerstvu.

Iz dežele reda in miru.

V neki gostilni v Milanu so v ponedeljek zvečer aretirali 24 mladeničev, članov mladinske komunistične zveze. — V Bresciji so se pa med seboj stekli snoparji sami. Začeli so zelo živahno debatirati v neki gostilni in eden izmed njih je pokazal nepravoverno barvo. Zato so ga »tovariši« zunaj počakali in mu z noži in palicami tako dokazali, da nima prav, da je moral v bolnišnico.

Ata Žužamaža.

V starih, lepih slovenskih »cajtih«, ko se je lepa edinost razlivala po vsem tem božjem svetu, je začel nekje goreti kozolec. Domači ognjegasci so hitro pripravili zarjavelo brizgalko in v mogočnih curkih je voda gasila plamen. Rezko so donela povelja načelnika, ata Žužamaže, v noč. Nakrat se pojavijo na pogorišču gasilci iz sosednje vasi in hočejo pomagati. Ata Žužamaža se razkačijo in obregnejo: »Kaj pa je vas prineslo, a, saj je kozolec v naši fari, ne v vaši.« Pozneje so pravili, da so bili oče Žužamaža tisti in še en dan potem vsi iz sebe, češ, zdaj bo pa del slave odnesla tudi sosednja požarna bramba. »Jej, jej« so se praskali za ušesi.

„Narodni mučenik“.

Ko se je v nedeljo zvečer vračal fašistovski poslanec Farinacci, znan zagovornik nasilnih metod, od nekega shoda blizu Cremona, je neki neznanec streljal na avtomobil, v katerem se je poslanec vozil. Razbite so bile le šipe, drugače ni bilo, razen strahu, nič hujšega. Množica je kajpak takoj priredila ovacije »možu, ki je v nevarnosti radi svojih idej« in sam g. poslanec so velikodušno zaukazali, naj se fašisti nikar ne maščujejo. Če nas spomin ne vara, je nekoč rajnik Franc Jožef pomilostil napadalca Libenga na dosmrtno ječo.

Pariz se boji komunistov.

Policija je izgnala radi komunistične propagande 60 inozemcev. Med temi je 43 Italijanov.

Še imajo premalo poslancev.

V Jugoslaviji so zopet zvišali število narodnih poslancev. Zdaj skrbi za blagor ljudstva v zbornici že 315 ljudi.

Vojna odškodnina.

Od februarja do novembra so na Goriškem, in v mestu samem, izplača-

ti 13.000 vojnim oškodovancem vojno odškodnino v skupnem znesku okroglo 40 milijonov lir. Nekaj je že, a še vedno jih je polno, ki komaj čakajo, kdaj bo ta polž prilezel čez prag njih morda še podrte hiše, kjer je komaj za silo pohišstva in obleke. Da bi le bile resnične tiste govornice, da se bo do novega leta po večini že vse izplačalo. Veruje naj pa kdor hoče!

„Pošta gori!“

Tako je zadonelo po goriških ulicah predvečerjem zvečer. Gorelo je v podstrešju pošne palače na Verdijevem tekališču, kjer je shranjen arhiv ravnateljstva in telef. oddelek. Požarna bramba je ogenj kmalu pogasila, vendar je škoda precejšnja in tudi telefonski oddelek bo šele čez nekaj dni zopet v redu. Po Korzu se je zbrala množica radovednežev, ki so gasili z očmi in občudovali strah prebivalcev v sosednjih hišah.

Revolucija v Estoniji.

V mali državi Estoniji (ob Baltiškem morju, pred vojno pod Rusko monarhijo) so že takoj po vojni skušali komunisti dobiti vladno v svoje roke. Preteklo sredo se je zaključila velika obravnava proti 147 komunistom, ki so hoteli baje pripraviti državni udar. Glavni voditelj Jan Tomp je bil obsojen na smrt; 41 obtožencev pa skupno na 820 let ječe. V ponedeljek pa je na novo izbruhnila revolucija v glavnem mestu Revalu. Uporniki so zasedli vse važnejše točke. Prometnega ministra so ubili; že so ogrožali samega predsednika republike, kar so zaragljale strojne puške na ulicah in začeli poulični boji. Revolucionarji so izgubili 70 mrtvih in par sto ranjenih. Končno se je le posrečilo vladnim četam premagati upornike. V državi je proglašeno *obsedno stanje*. Listi pripominjajo da vodijo niti tega upora v Moskvo.

Grofje in baroni se zbirajo.

V Gorico je prišel ravnatelj heraldično-genealoškega arhiva iz Florence. Pravi, da je zvedel, da je še mnogo plemičev na Goriškem, ki jim ni še priznala državna heraldična komisija (je komisija, ki preiskuje, če res teče komu plava kri po žilah) njih plemiških naslovov. Zato so se zbrali včeraj popoldne vsi stari plemiči iz Gorice v beli dvorani na municipiju na posvet. To bo nesreča za mesto in narod, če koga prezrejo!

Komisariji.

Društvo narodov (bolje rečeno »društvo velikih držav«) imenuje navadno svoje komisarije pri raznih državah, ki dolgujejo kake svote eni izmed teh držav. Seveda morajo državnice svoje varuhe mastno plačati iz svojih blagajn. Pri nas smo že tudi vajeni raznih mož, ki so in bi radi komisarili po naših občinah z mesečno plačo več sto lir. Te dni pa se je med to bažo ljubi pojavila bela vrana. Generalni komisar nad Madžarsko je odklonil ponujeno mu mesečno plačo 5000 dolarjev (= 115.000 lir na mesec!) in sprejel le 500 dolarjev. Zdaj se listi zmernemu možu še smejejo.

Božji mlini meljejo počasi, a sigurno.

Našim bravcem je morda še v spominu, da smo pred časom poročali, kako so starega in zaslužnega kanonika-župnika Mateja Škerbca iz Kerkavcev v Istri lansko leto v novembru, gnali karabinijerji do meje. Vso ogabno gonjo proti priljubljenemu dušnemu pastirju je vodil Slovenec

— odpadnik Josip Derin. Mislil je, da bo ušel zaslužni kazni. A glej, ravno isti dan, 23. novembra, ko so se farani lani jokali za svojim gospodom, ki so ga izgnali je zadel na čuden način strel iz samokresa Derina v glavo.

Šarže in uniforme.

Generala Cadorna in Diaz sta bila imenovana za »maršala Italije«. Te šarže dosedaj ni bilo. Zato tudi niso vedeli dvorni krojači, koliko našivov bi nateknili na nove uniforme. V soboto šele so uganili, kakšna bodi ta uniforma. Je polna zlatih franž in tako dalje.

Pogreb velikega socialistista.

23. novembra se je vil po pariških ulicah mogočen sprevoz v Pantheon (kraj, kjer pokopujejo slavne može). Pokopali so truplo Jeana Jaurésa (Zorèa), ki je tik pred vojno z vso vnmemo zagovarjal potrebo svetovnega miru. Razpallen nacionalist ga je za to ustrelil. V sprevozu je korakalo do 20.000 komunistov s svojimi prapori in pelo svoje himne. Zdaj se je vnela črkovna pravda ali je bil pokojnik socialist ali komunist. Apostol miru je bil in zato bo njegov duh živel!

„Ne govorite!“

Milanska lista »Avanti« in Unità« sta bila zadnje sredo zopet zaplenjena! Sta pač govorila...

Uboga Evropa!

Predsednik severnoameriških Združenih držav je izjavil v kongresu (državni zbornici), da dolguje Evropa Ameriki 12 milijard dolarjev! Lepa svota! Baje bo Amerika začela ostro terjati. Še bomo občutili blagoslov vojne!

Še ena internacionala.

Kdor vidi v raznih internacionalah že kal svetovnih revolucij, se bo preplašil ob tem naslovu. No, pa ni nič hudega. To pot je čisto nedolžna internacionala. Na zborovanju švedskih zdravnikov v Stochkolmu, so namreč sklenili, naj se osnuje mednarodna zveza vseh zdravnikov v svrhu izmenjavanja znanstvenih rezultatov.

Nepotrebni stroški.

Te dni so izpraznili Francozi Porurje, ki so ga kakor znano svojčas zasedli v jamstvo, da bo Nemčija izplačala reparacije. Zdaj objavljajo listi, da znašajo stroški za okupacijo 3200 milijonov frankov! Tako se igrajo z ljuskim denarjem.

Nemci se ne brigajo za druge.

Med tem, ko razne države, med njimi tudi Jugoslavija, pripravljajo ostre note proti Rusiji, sklepa Nemčija z njo trgovinske pogodbe. Kapitalistično časopisje riše na steno »rdečega bavbava«, Nemci se pa, kar je bolj pametno, spuščajo s tem »bavbavom« v pogajanja. Da imajo oni prav, se že kaže.

Ribja smrt.

V neki tovarni ob Travenskem jezeru na Solnograškem je počila cev, ki je odvajala umazano vodo, nasičeno z amonijakom. Tekočina se je začela mešati z vodo v jezeru in posledica je bila, da so strupeni plini uničili ogromno množino rib, ki plavajo na površju. Škoda za ribiče cenijo na par milijonov.

Zgubljeno - najdeno.

Zadnji četrtek je na Stolnem trgu pri vstopu v ajdovski korijero ob 5 popoldne nekdo zgubil dobro ohranjen dežnik. Dobil ga pri g. E. Mužulin, Trg Sv Antona 10, I.

„Goriška Straža“

za celo leto 1925 stane 15 Lir, za inozemstvo 35 Lir. Prijatelji naročajte se na „GORIŠKO STRAŽO“!

Ne zabi

da dobiš „GORIŠKO PRATIKO“ za 1925 zastonj, če plačaš naročnino 15 Lir unaprej!

Nove določbe o zasebni službovni pogodbi.

V »Goriški Straži« smo čitateljem razložili italijanski zakon od 9. febr. 1919., ki je urejeval pravno razmerje med gospodarjem in uslužbencem. Ta odlok je stopil na mesto avstrijskega zakona od l. 1910. imenovanega »Handlungsgehilfengesetz«. Danes je tudi že italijanski zakon od 9. febr. 1919. razveljavljen. V »Gazzetti Ufficiale« od 22. novembra 1924. je priobčen kr. odlok od 13. nov. 1924. št. 1825, ki na novo urejuje zasebno službovno razmerje.

Kaj je zasebna službovna pogodba?

Novi kr. odlok razume pod zasebno službovno pogodbo, pravno razmerje, v katerem si je družabno ali pa zasebno podjetje zagotovilo pogodbenim potom poklicno udejstvovanje neke osebe navadno za nedoločen čas. Poklicno udejstvovanje se tiče lahko višjevrstnega dela ali pa bolj navadnega; ta odlok pa ne urejuje pravnega odnosa, če gre samo za navadna ročna dela.

Zasebna službovna pogodba se pa lahko sklene tudi za določen čas; določbe tega odloka, ki predpostavljajo zasebno službovno pogodbo za nedoločen čas, so veljavne tudi za slučaj pogodbe za določen čas. In to samo v slučaju, če ne opravičuje omejitve pogodbe za določen čas posebnost in izrednost službovnega razmerja in če sta pogodbenika sklenila pogodbo za določen čas samo radi tega, da bi se izognila določbam tega odloka.

Za katere skupine uslužbencev je odlok veljaven?

Odlok je veljaven tudi za uslužbenca jurističnih oseb, korporacij z javnopravnim značajem in javnih korporacij, če ne urejuje njihovega službovnega razmerja posebni zakoni.

Ta odlok pa je brez pravnega pomena za uslužbenca države, dežele in občin.

Dolžnosti podjetnikov.

Podjetja, v katerih je zaposlenih normalno več ko 20 uslužbencev, morajo v teku šestih mesecev, ko stopi odlok v veljavo, nabiti v obratnih prostorih službovni pravilnik (regolamento), ki naj vsebuje obveznosti uslužbencev.

Gospodar podjetja bo kaznovan za vsakega uslužbenca, ki je zaposlen v podjetju po 10 lir in najmanj 400 lir, če tega ne izvrši.

Določbe za začasni sprejem v službo.

Dogovor med pogodbenikoma za sprejem v službo na poskušajo mora biti pismen.

Istotako mora biti pismen dogovor, če gre samo za pogodbo za določeno dobo.

Če ni pismenega dogovora, se smatra, da je bila pogodba sklenjena za nedoločen čas.

Poskušna doba ne sme v nobenem slučaju trajati več ko:

6 mesecev za ravnatelje podjetja, prokuriste, zastopnike s stalno plačo, tehnične in upravne ravnatelje ter za uslužbenca, ki so po službovnem razmerju s temi enakovredni in enakopravni;

3 mesecev za vse druge skupine uslužbencev.

Dokler traja poskušna doba, se pogodba lahko razveljavi v vsakem času brez vsake odpovedi in odškodnine.

Poskušna doba se pa vračuna vedno v službovno leto, če ji je sledilo definitivno službovno razmerje.

(Dalje.)

Tajništvo Kmetijske-delavske zveze.

Vlada in toča.

Poslanec Besednjak je nastopil, kakor smo že pisali, pri vladi v korist kmetovalcev idrijskega okraja in Nemškega Ruta ter okolice in zahteval pomoč proti toči, ki je vničila kmetom letošnje pridelke. Na interelacijo je zahteval pismen odgovor, ki je prišel in se glasi:

Vlada nima denarja!

»V občinah Idrije in Nemškem Rutu so se izvršili pregledi na licu mesta in dognali smo, da škoda, povzročena po toči od 2. septembra t. l. v teh krajih ni tako velika. Škoda ni tako izredna, da bi morali radi nujne bede prebivalstva priskočiti na pomoč s človekoljubnimi darili iz fonda, ki ga ima v take namene na razpolago notranje ministrstvo. Tudi ministrstvo za narodno gospodarstvo ne more dati denarne podpore, zakaj v proračunu tega ministrstva ni prav nobenega fonda, iz katerega bi se mogle dajati podpore proti škodam, ki jih povzročajo vremenske neznade.«

Pač pa se brjšejo ali zmanjšajo davki!

»Finančna uprava je pa izdala ukaz, naj se potom finančnega tehničnega urada brzo ugotovi škoda, da se na podlagi obstoječih predpisov pozneje izbrise zemljiški davek in se znižajo eventualno drugi davki davkoplačevalcem, ki dokažejo, da

imajo do tega pravico.« (Zadnji odstavek je v laščini nekoliko nejasen.)

Kmetovalci Idrije in Nemškega Ruta naj se torej zganijo. Napovejo naj natančno vso škodo in naj se o pravem času postavijo na noge, da se jim znižajo davki.

Za ostale od vremenskih uim prizadete kraje je g. poslanec tudi obljubil takojšnje posredovanje.

Socialni vestnik.

Odpravnina za železničarje.

Opozorjamo vse aktivne železničarje bivše Južne in Državne železnice (Süd- und Staatsbahn), ki so bili vpisani v bivši provizijski fond (Provisionsfond) ali pa tudi ne, da

GOSPODARSTVO.

Pokrivanje vprežne živine po zimi.

Vprežne živali, konje, vole, pokrivalo pozimi zaradi tega, da zabranimo prehlajenje. Pri tem se pa večkrat dogajajo napake, vsled katerih dosežemo ravno nasprotno od tega, kar smo nameravali.

Predvsem je treba povdarjati, da živine ne smemo odevati pri delu, kajti tedaj se še bolj spotijo in še prej prehladijo. S pokrivanjem živine hočemo namreč preprečiti izgubo toplote iz njih telesa in zabraniti pristop mrzlega zraka. Toda če ni ravno prehudega mraza, ne odevajmo živine, kajti ta se pri tem še najprej privadi mrzlemu zraku, se utrdi, ne da bi se omehkužila. Če se pa živali redno pokrivalo, tudi pri malem mrazu, se omehkužijo in tim lažje prehladijo. Torej dosežemo ravno nasprotni učinek od onega, ki smo ga nameravali. Iz vsega tega sledi pravilo: Vprežno živino odevajmo šele po delu, ko stoji na miru ali ko počiva, nikdar pa ne pri delu samem; in tudi to šele tedaj, ko je zračna toplota tako nizka, da obstoji nevarnost prehlajenja pri živini.

Striženje dlak.

Glavni pomen dlak pri živini leži v tem, da tvorijo naravno zunajno obrambo kože. Koža, ki ni zavarovana z dlako: poleti se hitro ugreje, pozimi pa brzo ohladi. Dlaka pa preprečuje prehitre spremembe toplote, ki nikakor niso zdravju koristne. Striženje dlak vobče ni priporočljivo, posebno pa še na jesen ne, ker se tedaj z dlako vred odstrani s telesa živali tista plast kože, ki ima namen pozimi kakor plašč braniti žival pred mrazom. Saj narava sama oskrbi živali že jeseni proti zimskemu mrazu s toplejšo odejo t. j. z gostejšo toplo

preteče rok za vlaganje prošelj za odpravnino (Indennità di Buonuscitta) dne 30. decembra letošnjega leta 1924.

Prošnje, napisane na papirju, kolekovanim za 2 liri (stane 3 lire), oddajte potom svojega oddelka na naslov »Direzione generale delle ferrovie dello Stato, Trieste«.

Podpiše naj jih tudi načelnik vašega oddelka. Te prošnje imajo namen, da se v slučaju prezgodnje odpravnine, upokojitve ali smrti izplača odpravnina, kot je to že v navadi v starih pokrajinah (predvojni Italiji).

Naj nihče izmed železničarjev ne zamudi te prilike, da ne bo potem delal brezuspešnih potov. Tudi naj se vsakdo pobriga, da to stori kolikor mogoče hitro in ne šele zadnji dan.

dlako, divjačino z debelo kožuhovino, ptice z gostim finim perjem itd. Pustimo torej tudi mi našim domačim živalim njih zimsko obleko, ki jih varuje pred mrazom. To bo njim pa tudi nam v korist.

Zlatniki evropskih držav.

Italija v novembru: 1 zlata lira = 4.47 papirnih; Jugoslavija: 1 zlat dinar = 15 papirnih; Nemčija: 1 zlata marka = 1 bilijon navadnih; Čehoslovaška: 1 zlata krona = 6.90 Kč; Avstrija 1 zlata krona = 14.400 K; Poljska: 1 zloty = 1.800.000 mark papirnih; Madžarska 1 zlata krona = 17.000 papirnih; Romania 1 zlat lej = 36 papirnih lejev.

Obnovljena banka.

V Rimu so zopet odprli stari denarni zavod »Banco di Santo Spirito« z osnovno glavnico 15 milijonov lir. To je ena izmed prvih bank v Italiji. Ustanovil jo je pravzaprav papež Pavel V. l. 1606. Upravni svetniki so visoki dostojanstveniki, ki so v sorodu s krogom pri Vatikanu.

Nova banka.

V Benetkah se je ustanovila banka »Banca Veneziana di Credito e Conti Correnti« s kapitalom enega milijona lir.

Velesojem v Milanu.

Mednarodni velesojem za usnjarsko industrijo se bo vršil od 22. do 29. januarja 1925. V tem času bodo zborovali tudi kongresi trgovcev s kožami, kongres čevljarske industrije in kongres trgovcev s kožnimi izdelki.

Delitev občinskih zemljišč.

Nastalo je neko čudno razburjenje med občinami z zemljišči, na katerih imajo nekateri občani že od pamtliveka nemoten užitek. In to po nepotrebnem. Z odlokom od 22. maja 1924. št.

Volitve, poslanci in še nekaj.

(Pol za smeh, pol za res.)

Letos 6. aprila je postavilo 23 strank svoje kandidate za parlament. Kakor je vsakemu volivcu znano ima vsaka lista, odnosno glasovnica svoje znamenje. Mi z Nemci iz Tirolske smo imeli planiko z lipovo vejico. Na to znamenje je volilo 62.491 volivcev. Najmanj glasov je dobila lista z znamenjem kralja Davida t. j. lista neodvisnih liberalcev na Siciliji in v Umbriji ter Laviju. Dobila je nekaj nad 3000 glasov, poslanca nobenega. Kralj David (= poslanec Re David Gaetano) je sam zapustil listo s svojim znamenjem in kandidiral na fašistovskem snopu. Drugi kralj Ernest (= poslanec Re Ernesto) je zatajil svoje monarhistično prepričanje in postal republikanec. Liberalci so si dali za znamenje uro (= čakajo, kdaj jih zbudi); svoje glasove so lovili v provinci Puglie. Liberalci so se delili v več skupin. Ena izmed teh si je dala za znamenje tehtnico. Tehtana je bila, a prelahko najdena in je dobila samo enega poslanca. Nenavadno znamenje so si dali možje z mnogobetajočim naslovom »konstitucionalna opozicija«. Njih lista nosi na

čelu lepega žrebca. Je pa zelo počasi ta žrebec, ker njih 5 poslancev še ni dalo v zbornici dosti glasu od sebe. Vsa »konstitucionalna opozicija« pa ne drži lepo skupaj. Menda so se sprli zaradi znamenja, ker ena frakcija ni hotela konja, ampak si je narisala njih Etno na glasovnice. Zblijuvala pa je ta Etna le enega poslanca. Demokratčni socialci so si izbrali bakljo za znamenje. Čemu si pa svetijo? Nekateri liberalci zopet italijansko zastavo; srpi in kladiva so že znani. Popolari imajo narisano na štiti križ in počez besedo »Libertas«. Tako najdeš lahko vsa mogoča znamenja. Najbolj jo je pa pogruntal v predzadnjih volitvah nek lesni trgovec v Tolmezzu; po rodu je še nekaj Slovenca. Mož si je zmislil, da mora tudi kandidirati. Gre in si dobi potrebne podpise; bil je lesni trgovec. Za znamenje si pa izbere to-le sliko: nemški vojak v »pikelhaubi« lovi lahko Furlanko. Kajpak se je gospoda v Vidmu smejala nad šegavostjo tega kandidata, ki pa še danes samo kandidira, ker je dobil le krog 500 glasov. Še večji tič je pa nek drugi, ki so se mu tudi cedile sline po mandatu. Postavi listo nekraj v Piemontu, a se zboji in niti sam sebe ne voli. »Stranka« ni dobila niti enega glasu.

Volilnih upravičencev je bilo letos 11.939.452; k volivnim kabinam je prišlo le 7.614.451 volilcev. Za 535 poslanskih mest se je teplo še enkrat toliko kandidatov, 1306. Največ glasov so dobili snopi. Postavili so 378 kandidatov, le 4 od teh niso dobili stolčka. Od vsakih 100 poslancev je 65 fašistov. Najbolj so se ušteli komunisti, ki so postavili kar 157 kandidatov, izvoljenih je bilo pa le 19.

Izmed vseh sedanjih poslancev je 246 advokatov, sem štejejo tudi poslanca Wilfana; profesorjev je 49; publicistov je 42. Med njimi je dr. Besednjak. Vojakov je v parlamentu kar 19. Med te spada general Bencivenga, ki pokliče takoj na dvoboj, če mu ni kaj pomisli. Tudi en mizar je notri, en delavec, en tiskar, en pečar, dva železničarja, en tiskar, en trgovec, en pomorski kapitan (tržaški Banelli), trije mehaniki.

So še različni drugi poklici; v kakšen »meštir« pa spada 6 poslancev, ki se zovejo »organizatorji«, nismo mogli dognati. Imena od te trume »narodnih zastopnikov« so kaj različna. So arhidijakoni (Arcidiacono), nove poslanca sta pozdravljala kar dva poslanca z »dobrodošli« (Arriabene Antonio in Gilberto); eden

vpije na pomagaj (Bonaiuto), če nastane hrup med poslanci. Ime Cucco, znači v furlansko-goriškem dialektu človeka, ki poovsod voha, ko je nevarnost pri kraju se dvigne Graziadei in se zahvali. Nato nastopi Pace in Muscatello prinese spravne pijače. Za pojedino imajo v zbornici moko vrste »Matija« (Farina Matia), celo kocke za juho Maggi (Maggi Carlo Maria); ime petelina tudi ne manjka (Gallo Marcello); za abstinence pa poskrbi Fontana (Fontana Attilio); komur se pa hoče divjačine, lahko zakolje volka (Volpe Gioacchino). Ko je vse lepo pripravljeno gresta poštiljon in glasnik (Postiglione Gaetano in Nunziantino Ferdinando) povabit vse poslance na spravno pojedino. Skozi dvojna vrata (Torre Andrej in Edvard) vstopijo v dvorano; med njimi so Madžari (Ungaro Filip), da celo nesmrtni Verdi (samo, da se je prekrstil v Alberta). Za slavnostno napitnico so pa povabili čujte, pesnika Moléta iz Ljubljane (Molé Enrico). Ko je vse lepo končano odmoli neki častitljiv gospod in reče po krščanski navadi amen (Amen Onorato).

Širite »Goriško Stražo«!

751. se pravni položaj občinskih zemljišč in pravic do njihovega uživanja in oskrbovanja ni prav nič izpremenil. Odlok jasno poudarja v členu 31., da ostanejo za bivšo goriško deželo v veljavi do sedanji zakoni, le mesto *prejšnjega krajevnega komisarja za agrarne operacije pride kr. komisar za likvidacije običajnega prava*, ki mora pa vršiti svojo nalogo po določbah odloka. Ta novi komisar pa še ni imenovan, radi tega tudi ni upravičen strah, da bi se v odloku določen *dvoletni rok zamudil*. Neprimerno je tudi, da o tem predmetu razburjajo ustno in pismeno ljudstvo osebe, ki ne poznajo razvoja tega vprašanja, brez katerega poznanja pa je nemogoče dati pravi nasvet našim ljudem. Na Goriškem (in na Kranjskem in tudi na Koroškem) se je izvršila delitev cele vrste takih skupnih zemljišč v predvojni dobi, vedno pa po medsebojnem dogovoru *upravičenih deležnikov do skupnega zemljišča*. In ta dogovor so oblasti redno potrdile s posebnim deželnim zakonom, ako ni kakšen trmoglavež iz upornosti nasprotoval delitvi. In tako bodo morale oblasti postopati tudi v bodoče. Merodajna za razdelitev pa je bila vedno *stara in neizpodbitna navada* pri uživanju teh zemljišč.

Dva kartela v Jugoslaviji.

Karteli (t. j. zveze med tvornicami iste panoge) so navadno znamenje, da si hočejo denarni mogotci osvojit trg. V Jugoslaviji se je pred par tedni osnoval sladkorni kartel. S prvim decembrom pa je začel delovati še kartel tvornic za špirit s sedežem v Zagrebu. To pomeni, da bodo morali konsumentje plačevati sladkor in špirit, kakor bodo ukazovali gospodje upravni svetniki teh kartelov. S tem se pa prisilijo še druga gospodarska podjetja, da višajo cene.

„Naš Čolnič“.

Prav v resnici nas veseli, ko čujemo dan na dan vprašanje, kako je z »Našim čolničem« in kako bo v prihodnjem letu. Iz vseh teh vprašanj sklepamo, da vlada med našo mladino živahno zanimanje za ta najboljši mladinski list, kar jih poznamo.

Kaj je torej z »Našim čolničem«? Izide drugi teden v lepi obliki in vsebini. To javljamo že sedaj vsem njegovim čitateljem in čitateljicam s prošnjo, naj povsod in ob vsaki priliki iščejo novih naročnikov in naročnic. V ta namen bo uprava razposlala večje število izvodov, da jih lahko pokažete tovarišem in tovarišicam. Obrachamo se do vseh prosvetnih delavcev, zlasti do čč. gg. duhovnih pastirjev, naj blagohotno priporočijo mladini ta edini prosvetno-vzgojni mladinski list. Kakšen bo pa »Naš Čolnič« drugo leto? Odgovor je odvisen od števila naročnikov. Povprašali smo g. urednika in zvedeli, da bo novi letnik krasno opremljen s slikami in zanimivimi članki.

Prinašal bo med drugim posebno »Dijaški vestnik« in »Dekliško gredico«.

Naročnina 6 lir je z ozirom na krasno vsebino in opremo tako malenkostna, da bi jo moral z navdušenjem in brez pomislekov žrtvovati vsak zaveden fant in mladenka. Vendar je uprava sklenila, da lahko vplačujejo naročniki naročnino, tudi v obrokih. S tem je omogočena naročitev za vsakega.

Noben izgovor ne drži. Povsod korajžno na delo! Imena in natančen naslov naročnikov pošljite »Upravi Čolnič« Riva Piazzutta 18., Gorizia. — Takoj na delo!

Po širokem svetu.

Kdaj bo spet vesoljni potop.

Ni težko zračunati. Na leto pade na zemljo 465.000 km³ (km³ = kocka, ki ima 100 m dolgo, visoko in široko stranico).

Če bi voda ne pronicala v zemljo, bi tekom 1 leta stala 91 cm visoko. V nekako 45 letih bi zginili v va-

lovih najvišji evropski vrhovi. Seveda se še ni rodil tisti zidar, ki bi cementiral vse zemeljsko površje. Račun je pa le točen!

Kitajski denar.

Kitajci so marsikaj že davno prej poznali, kot mi Evropejci. Oni so izumili smodnik, porcelan, svilo in tudi denar. Prvi njih novci so imeli najbrže obliko zakrivljenega noža. Zvali so ga kvintao ali tsien = nožni denar. Imeli so tu četrrozlate kovane novce. Navadni so bili okrogli, ki jih pa niso kovali, ampak vlivali iz bakra in medenine. Na sredi so bili prevrtani, da so jih nabrali na vrvico kot rožnivenec. Vrednost denarja ni bila stalna; najmanjša je bila za cesarja Hieng-Funga (l. 1850). Deli se kitajski denar tako: 1 Tael (liang) = 10 Tsien (pred vojno 3—4 avstr. krone); 1 Tsien = 10 Fen; 1 Fen = 10 ti ali kasch. Bankovce so sprva delali iz svile s podobo kitajskega zmaja.

Čudo nadarjenosti in delavnosti

To je bil slavni matematik Leonard Euler (1707—1783). Ni pa ga v matematiki odkritja, kjer se ne bi on proslavil; še danes so njegovi zakoni podlaga vsej matematični in astronomski vedi. Samo naslovi njegovih spisov zavzemajo 14 in pol tiskanih pol. Petrograjska akademija je nad dvajset let imela dovolj dela s tiskanjem njegovih rokopisov. Njegova pridnost je tudi vzrok, da je slavni genij tudi oslepel. Ruska vlada je l. 1735. zahtevala, naj ji družba učenjakov izdela astronomske tabele. Ti so obljubili, če se jim da več mesecev odloga. Euler se pa ponudi, da izvrši delo v treh dneh! Izvršil je res, a pri tem napornem delu je izgubil vid. Vendar je še delal naprej vsled svojega čudovitega spomina. Šah n. pr. je tako mojstersko igral, kot bi zrl v igro. Ni čuda, da so se vse evropske kronane glave kosale, kdo ga bo obdržal na dvoru.

Na angleškem dvoru.

Civilna lista (t. j. plača, ki jo daja država vladarju) angleškega kralja Jurija V. znaša letno 70 milijonov francoskih frankov. Razen te svote ima kralj še obširna veleposestva. Pa še vse to skupaj je premalo za vzdrževanje tolikih dvorjanikov, kot jih je na kraljevem dvoru. Njegovo Veličanstvo ima posebnega zakladnika s celo tropo uradnikov; tu so razen njega še dva adjunkta, en ravnatelj, en podravnatelj, en kontrolor, štiri knjigovodje in dva pisarja. V privatnem tajništvu so nastavljeni: vodja urada, dva njegova namestnika, en uradnik, ki kralju dela izrezke iz časopisov, 6 uradnikov jih urejuje, dva stenografa in dvanaest uradnikov. Tako ima vsak oddelek cel štab uradnih moči; tudi dvorna kuhinja in klet. Na dvoru je še dvorni pesnik, dvorni norec; 6 zdravnikov in sam Bog vedi, koliko raznih lakajev, vratarjev, stražnikov in podobne vrste ljudi. Najbolj zanimiv je pa »kraljevi vitez«. Ta mora ob kronanju novega kralja jahati oborožen od pet do glave pred kraljevo palačo in zavpiti zbrani množici: »Kdor ne verjame, da pripada mojemu plemenitemu gospodu krona Anglije in Irske, naj pride sem, da ga posekam!« Kajpak, se nihče ne odzove prijaznemu vabilu. Mož nato zadovoljen odjaha in ima odslej edino nalogo, da hodi vsakega prvega h blagajniku po mastno plačo. Taki kraljevski »špasi« seveda stanejo.

Za znanost in slavo.

Najvišja gora na svetu, Mt. Everest v Aziji ali kakor jo nazivljejo »teme naše Zemlje«, še ni bila oskrnjena po stopinji zemljana. Grozno se je maščevala nad lansko angleško ekspedicijo; odlični možje, učenjaki, so na njenih grudih, v ledenikih legli v grob. Nemčija in Švica sta tudi pošiljali svoje raziskovalce, ali nobenemu se še ni posrečilo, da bi dosegel slavo: na vrh zemlje sem stopil. Za prihodnje poletje pa pripravljata Severna Amerika, kot četrti, znanstveno ekspedicijo na vrh Mt. Everesta. Ali jo bo spremljala boljša usoda kot dosedanje?

LJUDSKA POSOJILNICA v Rihenbergu odda v najem dobro idočo pekarijo.

GRAD! — Na prodaj je grad, kateri obsega 40 sob, 2 dvorani, 8 kuhinj, 1 hlev, 2 vodnjaka, 3 manjše in 1 velik vrt, pripraven za vsako obrt, gostilno ali hotel in celo za samostan. Pojasnila daje oskrbnik Švagelj Jože v Štanjelu št. 4. — Cena gradu je 200.000 lir.

LUDVIK ZOTTER, brivec na Travniku št. 17, priporoča sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo higijskično brivnico.

JOŽEF MAREGA, urar Via Rabbatta 7 sprejema vsa v to stroko spadajoča dela in popravila. V zalogi ima vsakovrstne ure iz najboljših tovarn, za katere jamči 2 leti.

Samo pri tvrdki

Anton Trpin & Comp.

zaloga manufakturnega blaga v Gorici - Via Rastello št. 10

kupite po nizkih cenah.

Vsak dan novi dohodi!!

Bogata izbira perila in drugega blaga za neveste Cene konkurenčne.

Ponudba.

Prva mlekarska zadruga v Volčah,

prodaja svoje odlikovano centrifugirano maslo t. j. čaino maslo najboljše vrste, katerega izdeluje od 25 do 30 kg na dan skozi celo leto.

Ponudbe za leto 1925. sprejema do 20. decembra t. l.

Naslov: Prva mlekarska zadruga Volče — Voltzana

ODBOR

Kupujem kože

domačih in divjih živali: lisic, kun, vider, divjih mačk, dihurjev, jazbecev, divjih koz, zajcev i. t. d. Lovci in nabiralci koz vprašajte za ceno predno prodaste vaše blago.

FRANC STRES,

Kobarid (Caporetto).

Zaloga usnja in vseh čevljarskih potrebin. Zaloga raznovrstnega obvala ročnega in tovarniškega dela. Cene — da se ni bati konkurence. V zalogi imam vedno jančkove in druge kože za kožuhe.

Kavarna **Principe Umberto** in sladšičarna

lastnik **D' ATRI MARIJ** Corso Verdi 1. (Hiša Marzini v Gorici).

Elegantno shajališče, dvorana z biljardom. Najboljša kava espres, napolitanske sladčice, izvrstno pecivo, najboljše čokolada, likerji prvovrstnih tvrdk. Delikatese domačih in tujih kolonij.

Javljamo ovime rodbini, prijateljima i znančima, da je naš nezaborn i dobri suprug i otac

Filip Jakob Možetič

u dobi od 60 godina, nakon kratke bolesti, dne 8. o. mj. u Opatiji blago u Gospodu usnuo.

Opatija, 9. decembra 1924.

Tugujuća supruga i sin.

Zahvala.

Poirtti globoke žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem in znančem, ki so sočustvovali z nami ob bridki izgubi naše matere

Uršule Nibrant

posestnice in gostilničarke v Anhovem.

Posebno se zahvaljujemo vsem onim, ki so jo spremljali na zadnji poti, čč. gg. duhovnikom in vodstvu sanatorija Sv. Jušta.

Ohranite jo v blagem spominu!

Anhovo - Gorica - Solkan.

Družine Nibrant-Petrovčič.

Zahvala.

Vsem, ki so nam ob prebitki izgubi našega iskrenoljubnaga sina in brata

Riharda Nemec

izkazali svoje sočutje in nam bili s tolažbo ob strani, se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo. Istotako se zahvaljujemo cenjenemu biljenskemu pevskemu zboru za ginljivi žalostinki, vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja, kakor tudi vsem onim, ki so blagopokojnika tolažili v njegovi mučni bolezn i in ga spremili v častnem sprevodu na njegovi poslednji poti.

Bilje, 9. decembra 1924.

Žalujoča družina Nemec.

ERNIA

ozdravljena

z najnovjšim pasom BROOCK

Mirodlinica in dišavnica

E. Grapulin-Gorica

naspr. ljudskemu vrtu, Corso Verdi 27.

Mestne novice.

* Miklavžev večer v Gorici. Vsako leto se veselijo otroci in odrasli Miklavževega večera. Ta praznik je postal v resnici pravi družinski praznik. Letos ga je na lep način praznovala »Mladika« v Gorici. Pri oba-kratni prireditvi je bilo navzočih nebroj malčkov in odraslih. Vlekli jih niso k Miklavževemu večeru samo darovi, temveč prelepa otroška zimska idila »Bratec in sestrice«. Če pomislimo, kako borna je naša dramatska literatura na primernih igrah ob priliki takih večerov, moramo naravnost častitati prirediteljem, da so izbrali in priredili tako lepo, primerno in očarujočo otroško predstavo. Igra je težka na scenariji in skupinah. Kar je bilo mogoče storiti glede obojega z ozirom na pičila sredstva in kratko odmerjen čas, so prireditelji storili. Scenarija, kostumi, godba, petje — vse je bilo skrbno prirejeno. Otroci so igrali lepo, posebno ubogi Jančec se je postavil.

Izrazimo v imenu družin in naših malčkov najlepšo zahvalo vsem, ki ste nas za par ur tako lepo vsanjali v kraljestvo ljubke otroške poezije. Napravite nam še večkrat tako veselje in iz srca vam bomo hvaležni.

* »Splošno slov. žen. društvo v Gorici« je zaključilo v nedeljo zvečer svojo razstavo ženskih ročnih del. — Drag nam je bil tudi obisk raznih učiteljic — strokovnjakinj, ki so občudovale zlasti častno zastopane vezenine z narodnimi motivi, katerih mnogo je bilo posnetih iz našega skupnega glasila »Ženski svet«. Pohvalno naj omenim, da so izmed okolice razstavile mnogo lepega narodnega blaga zlasti vrle Mi-rogčanke ter št. Peter in Kronberg, dalje Dornberg in Rihenberg, a iz soške doline Avče, Tolmin in Kobarid.

Prisrčno se zahvaljujem še enkrat vsem onim, ki so pripomogli na katerikoli način, da je ta razstava tako dobro uspela: razstavite-

ljicam, ki so nam tako rade volje zaupale in donašale svoje izdelke; sl. občinstvu, ki je pokazalo s svojim prihodom zanimanje za delovanje društva in je v svojem človeka-ljubju prispevalo k znatnemu prebitku bodisi z denarnimi darovi, bodisi z darili za žrebanje; (imena darovalcev bodo objavljena prih.) tvrdkam Breščak, Hribar in Pascuil za ljubeznjivo pomoč in posojene predmete.

Predsednica.

* Odbor društva »Skalnica« bo imel sejo v nedeljo dne 14. t. m. ob 4 in pol popoldne v društvenih prostorih.

Predsedništvo.

Društva, ki želijo knjig, naj takoj vročijo prošnjo na tajništvo »Prosvetne zveze«, Corso Verdi 37, Gorizia. V poštev pridejo predvsem ona društva, ki so poravnala članarino in nimajo še knjižnic.

Listnica Kmetijske-delavske zveze.

1. F. V. K. Zadlog: Pravico do pokojnine imate Vi in vsi Vaši mladoletni otroci. Pravico imate tudi do zastankov. Vložite potem županstva prošnjo na: Direzione generale per le pensioni, Roma Palazzo Branchi.

2. P. C. Osek: Vaše pismo prejeli in uva-čevali.

3. M. K. Rihenberg: V Vaši zadevi bomo posredovali.

4. M. V. Trnovo: Z Vašim načrtom se strinjamo.

5. K. F. Volče: V Vaši zadevi Vam bomo pomagali, kolikor je v naši moči.

5. Pirih Franc, Kal št. 167: V Vaši zadevi smo se informirali pri Hipotečnem zavodu v Gorici. Vam je bilo nakazanega lir 27.000. Hip. zavod je Vam izplačal že ves nakazani predujem in sicer 30. nov. 1923 5000 lir, 10. dec. 1923 pa še ostali znesek. Denar se je izplačal Vašemu poblaščenju drju. Azzanu. Ob priliki zglasite se v tajništvo.

Tajništvo.

čani, obljubite zvestobo novemu društvu. Oklenite se ga v veselju in v žalosti.

Vipava.

Ker ni bilo preteklo nedeljo dovolj udeležbe pri seji Vipavskega zdravniškega konsorcija v Vipavi, je predsednik konsorcija župan Petrovič sklical ponovno sejo za prihodnjo nedeljo, dne 14. t. m. Ker se dr. Delpin boji, da mu bi službica lahko ušla, je agitiral sam, pa tudi njegov pomagač Cecco, katerega je on postavil za občinskega komisarja v Budanjah. Nevem sicer, če bodo zastopniki občin zadovoljni z dr. Delpinovi-vim dosedajnim službovanjem. Vsekakor pa niso zadovoljni z njegovimi pretiranimi zahtevami, da namreč mora imeti vsak dan 35 Lir ali 13 tisoč na leto zato menda, da bo lažje agitiral za snop. Če bodo možje pametni, bodo sklenili, da naj se služba razpiše, in kdor bo stavil boljše pogoje njemu se naj podeli. Ob enem pa tudi zahtevamo, da zna jezik ljudstva. Pripominjamo, da je dr. Kanc opravljal službo za 3000 lir. Dr. Delpin hoče pa imeti kar 13.000.

Anhovo.

Umrla je v goriškem sanatoriju po težki bolezni gospa Uršula Nibrant, tukajšnja posestnica. Stara je bila okoli 65 let. Bila je dobra mati, skrbna gospodinja in splošno spoštovana. Pogreb se je vršil v nedeljo, potem ko so pokojnico prepeljali iz Gorice domov v Anhovo. Udeležba je bila zelo velika. Naj ji sveti večna luč!

Iz Istré.

Naš naročnik nam piše: Že eno leto gre h koncu odkar sem naročen na Vaš list. Po pravici Vam povem, da se mi je tako priljubil, da ga ne opustim več, čeravno sem Istran in ne piše dosti o naših krajih. Priljubil se mi je zaradi tako trezne in poštene politike, ki jo vrši za pravice našega trpečega naroda. V osebi g. urednika ne vidim le jaz, ampak še marsikdo drugi, neustrašenega borca za naš narod. Z obsodbo Vaše osebe niste zadeti le Vi, ampak ves naš narod. Z našimi »prvoboritelji« v Trstu se pa spuščajte v polemike le v kolikor odkrivaste njih grehe, pričkanje z njimi je pa le potrata časa. Tisti gospodje so se pri ljudstvu ravno zato najbolj zasovražili, ker so poklicali laške sodnike na pomoč proti goriškemu političnemu društvu. Dali ste jim pravičen odgovor, ko ste pisali, da ste vložili proti njim tožbo na ljudstvo.

Črni vrh nad Idrijo.

Kakor je »Goriška Straža« že narkratko poročala, je umrl dne 6. oktobra t. l. v sanatoriju sv. Justa v Gorici tukajšnji g. župnik Ivan Abram. Pokojni je bil rojen v Idriji dne 29. decembra 1866. Služboval je kot kaplan v Mokronogu in Košani in petindvajset let kot župnik v Črnem vrhu. Pogreb se je vršil ob obilni udeležbi ljudstva dne 8. oktobra v Črnem vrhu. Vodil ga je g. dekan iz Idrije v spremstvu 12 gg. duhovnikov. Udeležil se ga je občinski svet, šolska mladina z učiteljstvom, Slov. kat. izobraževalno društvo, zadružna in gospodarska organizacija, Marijina družba in druge cerkvene bratovščine. Na grob je bilo položeno mnogo lepih vencev. Pokojni g. župnik je bil vzoren duhovnik, ki se je v teku petindvajsetletnega župnikovanja mnogo trudil za cerkev in čast božjo. Večkrat se je vršil v tem času sv. misijon in razne duhovne vaje. Vzledno je vodil Marijino družbo in druge cerkvene bratovščine. V priznanje zaslug za cerkev, je bil imenovan lansko leto knez nadškof, duhovnim svetnikom. — Bil je soustanovitelj Slov. kat. izobražev. društva, v katerem je posebno v predvojnem času marljivo deloval. Da ima danes društvo na razpolago bogato knjižnico, je v prvi rsti njegova zasluga. Daroval je namreč društvu več sto raznih knjig, revij in časopisov. Podpiral pa je društvo vedno tudi z denarjem. — Posebno delaven pa je bil na zadružnem polju

pri naših zadružnih in gospodarskih organizacijah. Vzorno je vodil Posojilnico in hranilnico in Kmetijsko društvo. Bil je star in izkušen zadru-gar ter si je v teku 25 letnega delovanja stekel za našo tukajšnjo za-družno in gospodarsko organizacijo veliko zaslug. Umrl je sicer nepriča-kovano, toda zapustil je vse v najlep-šen redu. R. I. P.

Tukajšnje pokopališče, civilno in vojaško, je bilo letos ob Vseh svetih jako lepo okrašeno. Gotovo še nikdar tako, kar obstoji. Le žal, da je bilo te dni deževno in vetrovno vreme. Pohvalno moramo omeniti ob tej priliki dekleta, članice Dekliške Zveze, katere so spletle za vojaško pokopališče več lepih vencev. Želeti bi pa bilo, da bi ljudje ne skrbeli za o-kras pokopališča samo ob Vseh sve-tih, ampak, da bi splošno bolj skrbeli za vzdrževanje in krašenje grobov svojih pokojnih.

Dne 26. novembra t. l. je nagloma umrl 23 letni Leopold Majnik iz Idrijske Bele in sicer v delavski baraki na Tisovcu, kjer je bil zaposlen kot gozdni delavec. O 4. uri zjutraj je še gledal na uro, ob polu šesti uri pa, ko so tovariši vstali, so našli Majnika mrtvega. Zadel ga je bila kap. — Pred desetimi leti mu je ubilo v gozdu očeta, lansko leto je nenadoma umrla v bolnici v Ljubljani mati, sedaj pa sin zopet nagle smrti. Nesrečna družina.

Sejmi v Idriji.

V »Goriško Pratico« se je vrnila neljuba pomota pri navedbi sejmov v Idriji. S tem popravljamo napako: velikonočno sredo kramarski, 16. maja kramarski in živinski, 15. oktobra kramarski in živinski, 5. decembra kramarski in živinski, 21. decembra kramarski sejem.

P. n. občinstvu uljudno naznanjam, da imam še vedno, znano krojaško delavnico Sokol, Corso Vittorio Em. III, št. 6. ter se priporočam vsem stari in novim klientom za obilno naročilo. Postrežba solidna, cene zmerne.

GOSP. ODSEK TRGA VIPAVE odda v najem pašnik »Ravnik« na Nanosu izmeri 110 ha potom javne dražbe prvo nedeljo po novem letu t. j. 4. januarja 1925. ob 11. uri dopoldan v občinski pisarni v Vipavi.

Pašnik je izključno za ovčjerejo ter ima k temu potrebne hleve in orodje. Poleg tega je na razpolago več njiv.

Natančneje podatke se izve pri gosp. odseku v Vipavi.

Zahvala.

O priliki smrti in pogreba našega nepozabnega soproga, očeta in tasta gospoda

Ivana Berbuč-a

nam je došlo obilo dokazov so-čutja, za katere se vsem naj-prisrčneje zahvaljujemo.

Žaluoja družina.

Izšel je dr. Valjavčev 'Slov. ital. slovar'. Ob-sega 404 strani in o-krog 50.000 besed. — Oblika enaka kakor ital. slov. del. Cena: trdo vezan Lir 22. Prodaja Katoliška knjigarna v Gorici. — — —

Kaj je novega na deželi?

Solkani.

Čudne razmere vladajo na našem komisarijatu (županstvu). Občani, zmožni le slovenskega jezika, se morajo v občinskem uradu posluževati tolmača v osebi občinskega obhodnika, ki je zmožen vseh treh deželnih jezikov, med tem ko sta tajnik in podtajnik zmožna le italijanščine. Po našem bi moral biti vsaj podtajnik domačin, ki je zmožen poleg slovenščine tudi italijanščino. Če vložiš kako vlogo na županstvo, jo moraš vložiti italijansko, ravnatoko prejmeš tudi rešitev iz županstva samo v italijanščini. Vse to se godi pod režimom g. komisarja Nibranta. Na ta način se redijo na račun naših žuljev kar štirje tujci, t. i. g. komisar, tajnik, podtajnik in občinski obhodnik. Ob tej priliki vprašamo tudi g. Nibranta, kako stoji zadeva z onim zemljiščem pod sedanjim pokopališčem, ki je bilo kupljeno pred vojno za razširjenje pokopališča?! Nadalje vprašamo gosp. Nibranta, kako stoji zadeva obzidave sedanjega pokopališča, ki je v sramoto celemu Solkanu?

Občani.

Vrtojba.

(Smrt enega izmed slovenskih originalov.)

Preteklo nedeljo 7. t. m. popoldne smo spremili k zadnjemu počitku v naši okolici, pa tudi po Vipavskem in celo na Krasu dobro znanega prodajalca sladoleda, kostanja in mandolata g. Jožefa Černeta, ki se je sam nazival »može« ali pa tudi »zgu-ba«. V nedeljo in pondeljek prej je še trgoval s svojimi predmeti na Gočah. Prišedši domov se je počutil vsak dan slabše. Bolezen je tako naglo napredovala, da je revež izdahnil že naslednjo soboto t. j. 6. t. m. Bil je mož pošten in veselega značaja, do-vtipen, a se ni nikomur zameril, pa tudi ni nikogar žalil. Bil je tudi izbo-ren pevec, ki je rad sodnolval bodisi pri cerkvenih slovesnostih ali pa pri narodnih prireditvah. Zato je povsem zaslužil, da so mu ob pogrebu zapeli primerne žalostinke. Zapuščca vdovo

z več nedorastlimi otroci. Bodi mu zemljica lahka!

Iz Šempetra.

Šempeterci smo spoznali, da so imeli Števerjanci prav, če so obsojali delovanje učitelja Pellegrinija v »Gor. Straži«. Sedaj je začel ta mladič strašiti pri nas. Če le more hoče pokazati, da ni prijatelj Slovencev. Nezrelemu mladeniču povemo, da se s svojim početjem le smeši. Z otroci molli nedorasli gospodič polovico očenaša pred poukom in polovico po pouku. Učiteljici italijanščine dovoli, da zmirlja slovenske otroke z najbolj žaljivimi psovkami. Gospodiču javljamo, da bomo stariši že poskrbeli za red v šoli.

Števerjan.

Cerovci in Števerjanci že štiri mesece čakajo novoimenovanega tajnika. Zastonj ga iščejo v uradu ter poprašujejo po njem. Povedati jim moramo: Naša nova pisarniška moč na občini ni kak navaden uradnik. Pomislite: naš obč. tajnik je — sam veliki vitez Joso Peternelli! Vitezi imajo pa tudi svoje šege, ki jih mi ta nizki — kmetje in delavci — že ne moremo razumeti. Vsi dosedanji tajniki so redno hodili v obč. pisarno ter vestno vršili svojo službo. Za velmoža-viteza je naš visoki Števerjan prenizek. Zatorej uraduje bolj po gosposko — v mestu. V Gorici ima za nas odprti kar dve pisarni. Ena se nahaja v uredništvu snoparske cunje, druga pa v nekem tajništvu na pošti. — G. tajnik-vitez! Jahajte našega sestradanega občinskega konjička bolj previdno! Še ima toliko moči, da vas lahko prevrže in obrca! — Potrpežljivi občinarji.

Iz Lokovca.

Na praznik Brezmadežnega spočetja smo doživeli tudi Lokovčani svoj lep dan. Ustanovili smo prosvetno izobraževalno društvo »Kovaški odmevi«. K novemu društvu je pristopilo takoj 46 članov, ki so tudi že plačali članarino. Društvo je naprosilo Prosvetno zvezo v Gorici, da ga sprejme med svoje člane. Lokov-

TRTE CEPLJENE Lir 50.— pr-
vovrstne L. 30.—, drugovrstne 100
komadov pri Ivanu Forčič, Preserje
— Comeno.

UČENKO ZA TRGOVINO sprej-
me Marija Brus, Sp. Idrija.

Fotograf JOSIP NARDIN

se je preselil iz ul. Via Carducci na
Koren, nasproti Attemsove palače.

NA PRODAJ JE BLAGAJNA iz
druge roke. Naslov pri upravi lista.

Naznanilo.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da
sem na novo otvoril bogato manufakturno trgovino
v Gorici, Piazza Corno (v hiši K. DRAŠČEKA.)

Prilagočam se za obilen obisk

Stanislav Vendramin.

Plačam najvišje cene
za kože lisic, podlasic, kun, zajcev,
mačk, veveric, jazbecov i.t.d. i.t.d.
Prodajam pasti in posebno meso
za lov na divjačino.

Delavnica za strojenje in barvanje.

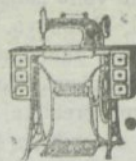
Nihče nima pravice kupovati
zame.

Walter Windspach - Gorica
Via Carducci št. 6.

Pozor na izpremenjeni naslov!

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica
CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenchart & Raymann, vsako-
vrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.
Blago solidno! Cene zmerne!

Prva slovenska tvrdka
JOSIP KERŠEVANI

Gorica, Piazza Duomo št. 9 (desno)

priporoča svojo trgovino najizvrstnejših šivalnih strojev iz svetovno
znane nemške tovarne „MUNDLOS“, dvokoles znamke orig. „KOLUMBIA“,
belgijskih pušk ter vse k temu spadajoče predmete.
Brezplačen poduk v umetnem vezenju, šivanju in krpanju.
Lastna mehanična delavnica in popravilavnica Piazza Duomo 5
(vogal ulica Rabatta).

Širite „Goriško Stražo“!

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon št. 50 — Brzojavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavnica	CENTRALA	Rezerva SHS
in rezerve:	LJUBLJANA	Din.
Din. 50,000.000		10,000.000

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor,
Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obrestuje vloge na knjižice po 4½%. Na daljšo odpoved
vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja.
zvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle na /kulantneje

Ako želite nakupiti dobro blago in elegantno izgotovljene obleke po najnižji ceni
obrnite se edino na domačo tvrdko

Andrej Mavrič

Via Carducci 3 — GORICA — Via Carducci 3

Tam dobite blago po sledečih cenah:

Družinsko platno 150 cm.	od L. 8.— naprej	Krminsko za srajca	od L. 3.50 naprej
Madonna 150 cm.	„ „ 8.— „	Saten črn in barvan	„ „ 3.50 „
Madonna 80 cm.	„ „ 3.50 „	Naglavne rute	„ „ 2.50 „
Madapolan Reclam 80 cm.	„ „ 3.— „	Panama za srajce boljše vrste	„ „ 4.80 „
„ Sposalizio 80 cm.	„ „ 4.50 „	Popelin za ženske obleke	„ „ 14.50 „
Kuhinjske brisače	„ „ 1.90 „	Volno fina Gaberden	„ „ 23.— „
Prtiči	„ „ 2.50 „	Moške hlače	„ „ 14.— „
Brisače	„ „ 3.— „	„ srajce	„ „ 15.— „
Odeje volnene	„ „ 34.— „	„ spodnje hlače	„ „ 9.— „
„ „ finejše vrste	„ „ 65.— „	Ženske srajce	„ „ 8.— „
„ „	„ „ 50.— „	Žamet moški	„ „ 9.— „
Posteljna pregrinjala bela in barvana	„ „ 25.— „	Hlačovina	„ „ 4.— „
Gradl za postelje	„ „ 3.20 „	Moške obleke	„ „ 60.— „
Zephir za srajce	„ „ 3.— „	Obleke otroške	„ „ 30.— „
Perkali rožasti	„ „ 3.20 „	Izgotovljene štramace	„ „ 50.— „
		Velika izbira moškega sukna	„ „ 10.— „

Velika izbira kožuhovine po tovarniških cenah.

Velika krojačnica, katera sprejme vsako naročilo ter ga izvrši točno in po zmernih cenah.

Za vsako naročilo se jamči.

Za obilen obisk se najtopleje priporoča udani

ANDREJ MAVRIČ - trgovec

.....
N a d r o b n o j
.....

.....
N a d e b e l o j
.....